

30.11.2020

Sak nr. 2020/7502-7

Mindre endring av lokal forskrift som ble vedtatt 23.11.2020

RÅDMANNENS VEDTAK:

1. Med hjemmel i smittevernloven § 4-1, etter delegert myndighet fra kommunestyret jf vedtak av 06.11.2020, vedtas følgende endringer i forskrift fastsatt av rådmannen 23.11.2020:

§ 7 Krav til bruk av munnbind/ ansiktsmaske på kollektivtrafikk, taxi og innendørs på offentlig sted (butikker, kjøpesentra mv.)

Nytt 4. ledd:

Plikten til å bruke munnbind gjelder tilsvarende for ansatte på steder hvor det ikke er mulig å holde en meters avstand fra kunder, men ikke dersom det er iverksatt andre smitteverntiltak for de ansatte som bruk av visir, skillevegger o.l. i henhold til folkehelseinstituttets anbefalinger, eller om det kun er snakk om korte passeringer eller ved påfyll og utplassering av varer.

§ 8.Skjenkesteder, restauranter, kafeer og kantiner

Nytt 6. ledd:

Skjenkesteder, restauranter, kafeer, kantiner og andre serveringssteder skal stenge senest kl. 22.00. Unntatt fra dette er kulturarrangementer hvor det er forhåndsolgt nummererte billetter, og gjestene sitter på faste plasser. Servering av alkohol på skjenkesteder, restauranter, kafeer, kantiner og andre serveringssteder skal alltid avsluttes senest kl. 21.30. Dette gjelder også kulturarrangementer. Unntatt fra regelen om stenging kl. 22.00 er også hoteller, men skjenking av alkohol skal også her avsluttes senest kl. 21.30.

Postadresse:
Klampavikvegen 1, 5300 Kleppestø

E-post:
postmottak@askoy.kommune.no

Besøksadresse:
Klampavikvegen 1, 5300
Kleppestø

www.askoy.kommune.no

Telefon:
56 15 80 00

Telefaks:
56 15 83 90

Bank:
6515.06.05509

Org.nr:
964 338 442

SAMMENDRAG

Etter delegert myndighet fra kommunestyre gjorde rådmannen 23.11.2020 vedtak om at den lokale smittevernsforskriften skulle videreføres til 06.12.2020. Det ble bare gjort noen mindre justeringer i den forskriften som kommunestyret vedtok 06.11.2020. I saksfremstillingen datert 23.11.2020 varslet rådmannen at han sammen med Kommunal kriseledelse (KKL) skulle gjøre en ny vurdering av tiltakene etter en uke.

Kommunens innbyggere har fortsatt å gjøre sin del av jobben og vært lojal mot de tiltak som er innført. Smittetallene har gått ned og testresultatene fra siste uke viser at de innførte tiltakene i kombinasjon med innbyggerne og næringslivet sin innsats har gitt resultater.

Bergen kommune og de øvrige kommunene i vår region som har hatt tilsvarende forskrifter har med få unntak sett den samme utviklingen og smittetallene har gått ned.

Det blir imidlertid vurdert som svært viktig at det ikke slippes opp for tidlig. Bergen kommune og de øvrige omegnskommunene er enig om at det ikke er grunnlag for oppheving eller vesentlig endring av tiltakene i dag.

Det vedtas nå endring i to av bestemmelsene i forskriften. Det ene er en presisering i § 7 om reglene for bruk av munnbind. Det andre er en presisering av reglene for avslutning av kulturarrangementer i § 8.

De endringer som vedtas i dag vurderes å være innenfor rammene av den myndighet som kommunestyret ga rådmannen i vedtaket 06.11.2020.

Saksfremstilling

Bakgrunn og smittesituasjon

Med vedtak i ekstraordinært kommunestyremøte 06.11.2020 innførte Askøy kommune lokal forskrift hjemlet i smittevernloven § 4-1 som inneholdt svært strenge og inngripende tiltak. Forskriftens formål var å få kontroll med en negativ utvikling i antallet personer som ble smittet av covid-19 i kommunen.

Bergen kommune tok et overordnet ansvar i prosessen og utarbeidet en forskrift som Alver, Bjørnafjorden, Øygarden og Askøy sluttet seg til og vedtok som lokale forskrifter. Bergen kommune sin begrunnelse for vedtaket om å forskriftsfeste tiltakene for perioden 07.11.2020 til og med 23.11.2020 fremgår av [byrådssaken](#).

Det ble gjort en ny vurdering av situasjonen 23.11.2020. Det ble konkludert med at det var riktig å videreføre tiltakene med mindre justeringer. Bergen kommune gjorde en grundig faktisk og rettslig vurdering av grunnlaget for videreføring av forskriften i sin saksfremstilling datert 23.11.2020.

Da forskriften ble vedtatt videreført i Bergen og omegnskommunene den 23.11.2020 ble det også varslet at tiltakene skulle vurderes på nytt etter en uke. Bergen kommune har gjort sin vurdering i dag og det vises til [saksfremstillingen](#) der Bergen kommune begrunner sitt standpunkt.

Felles for de kommunene i vår region som har hatt likelydende forskrifter er at smittetallene har gått ned.

Askøy kommune har hatt en tydelige reduksjon i påviste tilfeller. Den siste uken er det registrert to tilfeller fra egen teststasjon. Dette er nærkontakter, og har i begrenset grad ført til at andre har måttet gå i karantene.

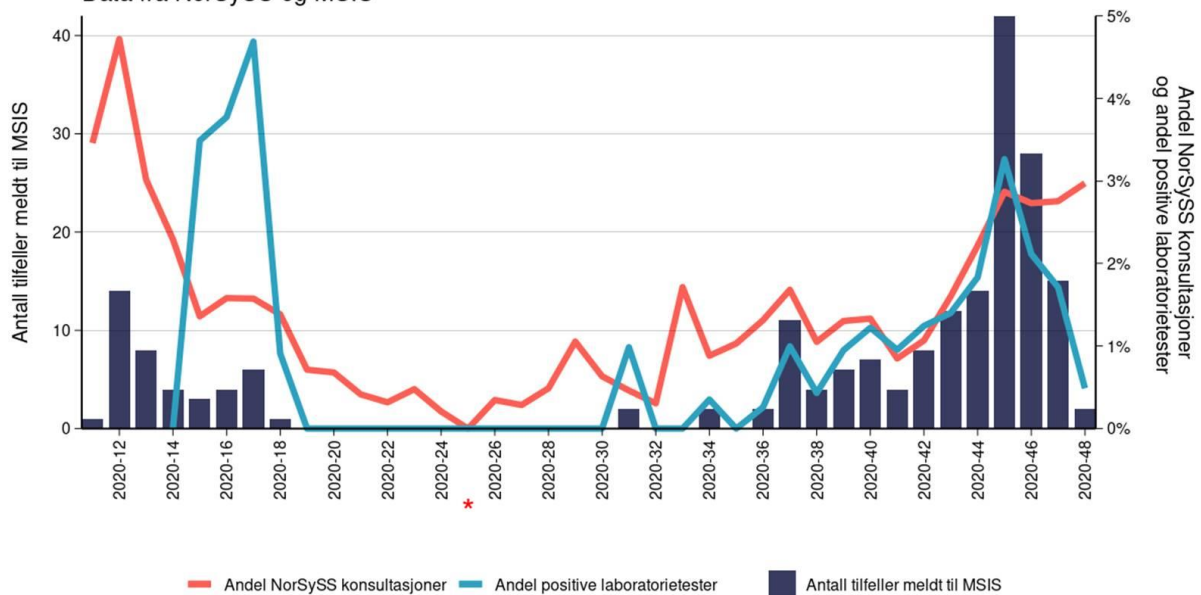
Det er registrert tre tilfeller av importsmitte. Dette er utenlandske arbeidere som arbeidsgiver har tilrettelagt innreisekarantene for på Askøy. Disse tre tilfellene er i smitteisolasjon organisert av arbeidsgiver.

Parallelt med nedgangen i smittetallene er det færre som testes. Kommunen har god kapasitet og det vurderes at bakgrunnen for denne reduksjonen er at det er færre i karantene og at det er færre som har symptomer.

Samlet har Askøy kommune hatt 202 personer med positiv covid-19 test fra mars.

Uke	Påviste tilfeller	Antall testede personer
42	8	643
43	12	856
44	14	764
45	42	1287
46	28	1324
47	15	861
48	5	410

Askøy (kommune i Vestland) - UKENTLIG
Antall covid-19 meldinger til MSIS og andel konsultasjoner for covid-19 (R991, R992 og R33) på legekontor, legevakt og teststasjon
Data fra NorSySS og MSIS

Røde * på x-aksen viser sensurerte data
Søylene skal leses av på venstre side, den røde linjen skal leses av på høyre side
Nevneren på andelen er totalt antall konsultasjoner per dato i valgt geografisk område
Røde stiplede vertikale linjer på figuren betyr at ingen konsultasjoner er rapportert på disse datoene
MSIS-tallene registreres på pasientens bostedskommune, ikke kommunen der pasienten er smittet eller meldt
Folkehelseinstituttet, 30.11.2020

Som det fremgår av grafen har det vært en nedgang i antall smittetilfeller etter at det ble innført lokal forskrift 06.11.2020. Rådmannen og kommuneoverlegen vurderer at det er viktig at en ikke slipper opp på tiltakene for tidlig, samtidig er det et grunnleggende prinsipp at strenge og inngripende tiltak ikke skal opprettholdes lenger enn det som er nødvendig for å sikre gjennomføring av forskriftens formål.

Etter denne høstens erfaringer med lokale utbrudd og smitteveier fra Bergen, vurderer kommuneoverlegen det som svært sannsynlig at det er summen av tiltak i den lokale forskriften som har hatt god effekt på smittebegrensningen. Den gode effekten henger nøye sammen med at dette er regionale tiltak. Det er viktig at vi følger regionen videre til smitten er minimal, både regionalt, men særlig lokalt.

Endringene.

Det gjøres nå følgende endringer i den forskriften som ble vedtatt 23.11.2020:

§ 7 Krav til bruk av munnbind/ ansiktsmaske på kollektivtrafikk, taxi og innendørs på offentlig sted (butikker, kjøpesentra mv.)

Nytt 4. ledd:

Plikten til å bruke munnbind gjelder tilsvarende for ansatte på steder hvor det ikke er mulig å holde en meters avstand fra kunder, men ikke dersom det er iverksatt andre smitteverntiltak for de ansatte som bruk av visir, skillevegger o.l. i henhold til folkehelseinstituttets anbefalinger, eller om det kun er snakk om korte passeringer eller ved påfyll og utplassering av varer.

§ 8. Skjenkesteder, restauranter, kafeer og kantiner

Nytt 6. ledd:

Skjenkesteder, restauranter, kafeer, kantiner og andre serveringssteder skal stenge senest kl. 22.00. Unntatt fra dette er kulturarrangementer hvor det er forhåndsolgt nummererte billetter, og gjestene sitter på faste plasser. Servering av alkohol på skjenkesteder, restauranter, kafeer, kantiner og andre serveringssteder skal alltid avsluttes senest kl. 21.30. Dette gjelder også kulturarrangementer. Unntatt fra regelen om stenging kl. 22.00 er også hoteller, men skjenking av alkohol skal også her avsluttes senest kl. 21.30.

Rettslig grunnlag for å vedta lokal smittevernfskrift

Det er et overordnet prinsipp at kommunen må ha hjemmel i lov for å kunne innskrenke eller begrense innbyggernes rettigheter. Dette kalles legalitetsprinsippet.

[Smittevernloven](#) (smvl.) er en beredskaps- og fullmaktslov. Den gir både nasjonale og lokale myndigheter hjemmel til å sette inn tiltak raskt når en beredskapssituasjon oppstår. I tillegg er smvl. en rettssikkerhetslov. Hensynet til samfunnets interesser må derfor veies opp mot enkeltmenneskets personlige integritet og rettsvern.

Kommunens hjemmelsgrunnlag for å kunne vedta smitteverntiltak følger av smvl. § 4-1, første ledd.

Når det er nødvendig å forebygge allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta:

- *forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet*
- *stenging av virksomheter som samler flere mennesker eller begrensninger i aktiviteter der*
- *stans eller begrensninger i kommunikasjoner*
- *isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil syv dager om gangen*
- *pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler*

Smvl. § 1-5 oppstiller noen grunnleggende krav ved iverksetting av smitteverntiltak. Smitteverntiltak etter loven skal:

- være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse
- være nødvendig av hensyn til smittevernet
- etter en helhetsvurdering fremstå som tjenlig

Det skal legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder. Videre fremgår det at tvangstiltak ikke kan brukes når det etter sakens art og forholdene ellers vil være et uforholdsmessig inngrep.

I kravet om en klar medisinskfaglig begrunnelse må det tas utgangspunkt i vurderinger fra Helsedirektoratet eller FHI og medisinskfaglige vurderinger fra kommuneoverlegen. Det er ikke krav til vitenskapelig bevist effekt av tiltaket, men tiltaket må være egnet til å ha en ønsket effekt. Smitteverntiltaket må også ses opp mot både graden av smittetrussel og hvor inngripende tiltaket er.

Kravet om nødvendighet innebærer at tiltaket må være nødvendig av hensyn til smittevernet og være egnet til å forebygge eller hindre smittespredning. Tiltaket skal være så lite inngripende som mulig, ut fra den smitteverneffekten man søker å oppnå. Vurderingen må bygge på tilgjengelig kunnskap om smitterisiko og hvordan smitten kan begrenses, risikoen for smittespredning i kommunen og når smitte oppstår. Dersom tiltaket ikke er nødvendig, skal det ikke settes i verk. Nødvendighetskravet forutsetter videre at det gjøres en løpende vurdering, og at tiltaket straks oppheves eller begrenses når det ikke lenger er nødvendig, jf. smvl. § 4-1, femte avsnitt.

At tiltaket etter en helhetsvurdering også må fremstå som tjenlig, innebærer at den helsemessige nytten av tiltaket må stå i forhold til tiltakets øvrige samfunnsmessige konsekvenser. Tiltaket må kunne gjennomføres uten å påføre stor ulempe eller skade og uten urimelig krenkelse av enkeltpersoners integritet. Nyten ved tiltaket må holdes opp mot de negative konsekvensene eller belastningen tiltaket medfører. Dersom nytten av tiltaket er liten eller tvilsom mens skadevirkningene er store, bør tiltaket ikke iverksettes. Tiltak som iverksettes for å avdempe de negative konsekvensene, eksempelvis unntak fra karantene eller innreiserestriksjoner, kan gjøre at tiltakene likevel fremstår som tjenlig etter en helhetsvurdering.

Kommunen må gjøre en selvstendig vurdering av om vilkårene i smvl. er oppfylt før man kan vedta lokale smitteverntiltak. Kommunen er selv ansvarlig for at egne smitteverntiltak er i samsvar med regelverket.

Ettersom kommunen har selvstendig kompetanse, kan den fatte vedtak etter loven også der det er iverksatt nasjonale tiltak. Et kommunalt tiltak kan generelt være strengere enn nasjonale tiltak, men man kan ikke dispensere fra et nasjonalt tiltak med mindre det rettslig adgang til å gjøre det.

Dersom det vurderes nødvendig å fravike nasjonale anbefalinger ved å innføre strengere tiltak, må det gis en særskilt begrunnelse med utgangspunkt i lokale konkrete forhold.

Vedtakskompetanse

I henhold til smittevernloven § 4-1, har kommunestyret myndighet til å fatte vedtak etter loven. Smittevernoverlegen har myndighet til å fatte hastevedtak.

Ved kommunestyrets vedtak 06.11.2020 er myndighet til å vedta eventuelle forlengelser og endringer av forskriften delegert til rådmannen. Delegasjonen er tidsbegrenset og gjelder til 31.12.2020.

De momenter som ble vektlagt da forskriften ble vedtatt 06.11.2020 gjør seg fortsatt gjeldende. Med sitt vedtak tok kommunestyret stilling til de prinsipielle sider av saken og rådmannen vurderer at vilkårene for å benytte fullmakten gitt i vedtaket 06.11.2020 er oppfylt. Det vises til at de endringer som nå vedtas ikke tar sikte på å innføre strengere og mer restriktive tiltak, men kun skal presisere og klargjøre gjeldende forskrift. Forskriftens varighet er uendret.

Kravene til forskrift

Vedtak etter smvl. § 4-1, første avsnitt, er videre å regne som en lokal forskrift. Som hovedregel er det krav til forhåndsvarsling av forskrifter. Dette følger av forvaltningsloven (fvl.) § 37, andre avsnitt.

Forhåndsvarsling kan imidlertid unnlates hvis varsling kan vanskeliggjøre gjennomføring av forskriften eller svekke dens effektivitet. Dette følger av § 37, fjerde avsnitt, bokstav b. Dette unntaket tar sikte på de tilfellene der det haster med å få vedtatt forskriften.

Etter rådmannens vurdering vil gjennomføring av en høring av denne smittevernforskriften forsinke innføring av tiltakene og dermed redusere effekten.

Rådmannen foreslår derfor ikke å sende forskriften på høring jf. fvl. § 37 fjerde avsnitt, bokstav b.

Rådmannen vil imidlertid orientere om forskriften umiddelbart etter vedtak i kommunestyret ved å kunngjøre på kommunens nettsider, jf. fvl. § 38, andre avsnitt. Forskriften vil også bli kunngjort i Lovdata.

Rådmannen vil følge smitteutviklingen både i Askøy kommune og i regionen tett, og gjør i samråd med kommunelegen fortløpende ny vurdering av situasjonen.

Kleppestø, 30.11.2020

Eystein Venneslan

Rådmann

Vedlegg:

Bergen kommune sin saksfremstilling for «Videreføring og justering av forskrift om smitteverntiltak»